

lægge Professorerne Forpligtelse til at udarbejde begge Folkekrifter. Men at paalægge Professorer ved Universitetet at udarbejde „Folkekrifter“, vilde efter min Mening være det Uanstændigste og Urimeligste, som kunde skee; det vilde være en reen Misforstaaelse og Noget, hvormed hverken Professorerne eller Folket kunde være tjente. Der er efter min Overbeviisning ikke nogen større Feil, end at noget Menneske vil „lægge sig efter“ at skrive Folkekrifter; jeg holder mig overbevist om, at den Tanke, at skulle skrive et Folkekrift, altid har en skadelig Indflydelse paa Skriftets Beskaffenhed. Dette har viist sig alle Steder, og det har ogsaa viist sig hos os saa stærkt, at jeg aldrig kunde finde paa at bidrage til, at Noget skulde sætte sig hen for at skrive Folkekrifter. „Folkekrifter“, det ere de bedste og ypperligste Skrifter i Literaturen; de ere Skrifter for den Lavestillede som for den Højestillede. Det viser sig overalt mere og mere, at, naar et Skrift virkelig indeholder, hvad der er Sandt, Smukt og Ypperligt, da er det et Folkekrift, og efter min Overbeviisning virker man uendelig meget mere for Folkets Udvikling ved at bidrage til, at Dehlenschlägers, Ingemanns og andre Digteres Bærker komme ud iblandt Folket, end ved at formaae Folk til at skrive Folkekrifter.

Mit Svar paa Forespørgselen er altsaa dette: at Ministeriet, hvor Leilighed maatte vise sig, vil benytte de pecuniaire Midler, det har, og de Kræfter, som staae til dets Raadighed, til at skaffe til Brug ved Underviisningen saadanne Hjælpenidler, som der er Spørgsmaal om, saa kortsatte, letforstaaelige og prisbillige, som muligt; at jeg personlig har en saa stor Interesse for at naae dette Maal, at jeg ikke skal lade nogen Leilighed dertil gaae ubenyttet forbi, hvor den enten frembyder sig, eller hvor jeg kunde tænke mig, at den vilde være tilstede; men at jeg ingen Anledning finder til at virke til dette Formaal efter en saa vid Maalestof som den, der blev angiven af den ærede Forespørger.

Sable: Jeg havde allerede tidligere hos den ærede Underviisningsminister overbevist

mig om den Villighed, der fra hans Side er til at imødekomme denne Side af det Duffe, jeg havde udtalt. Jeg maa imidlertid med Hensyn til enkelte Ytringer gjøre den Bemærkning, at den ærede Minister dog har misforstaaet mig noget.

Naar jeg saaledes har talt om de Kræfter, hvorved jeg antog, at den ærede Minister kunde bringe dette Resultat tilveie, saa havde jeg troet, at Ministeren virkelig vilde have seet Frugterne deraf, naar han blot vilde gjøre et Tilbud til de Mænd, der staae under hans Baretægt, saaledes, at, naar de gjorde et Forsøg i denne Retning, de offentlige Forelæsninger da skulde bortfalde. Jeg troer, at dette ikke vilde være uden Frugter.

Dernæst maa jeg bemærke, at man ganske har misforstaaet et Ord, som jeg brugte, nemlig „Folkekrifter“. Jeg for min Deel har slet ikke ved min Forespørgsel tænkt paa Digterne. Jeg troer, at man kan lase hele Nationen i dem, der lase Digterne, og dem, der ikke lase Digterne. Jeg for min Part har kun tænkt paa dem, der lase Skrifter, hvormed de kunne gaae sig selv i den Stilling, hvori de have deres Livs Erhverv. Det var kun det Slags Skrifter, jeg omtalte; men jeg talte ingenlunde om Digterne. Digterne søge nok at skaffe sig Fremgang med deres Digte, og der er maaskee mere end nok, som ville lase Digte.

Uf det Kjendskab, jeg har til endeel af Besolkningen, veed jeg, at Trangen til Læsning er meget større end Evnen til at kjøbe Bøger. Man har meget ofte Lyft til at anskaffe sig Bøger, for at kunne have dem til Brug i sin Stilling, naar det behøves; men Evnen dertil er, som oftest, meget ringe. Jeg har gjort opmærksom paa, at vore Boghandlerforhold ere saaledes, at det er vanskeligt at gjøre nogen Forandring i dem, saalange det danske Bogmarked vedbliver at være saa indskrænket, som det er. Ministeren maa heller ikke misforstaae mig saaledes, som om jeg vilde paatvinge Folkelæsning; jeg gaaer kun ud paa at gjøre almeennyttig Læsning saa tilgængelig, at ogsaa Folk, der have ringe Midler, kunne faae Afgang dertil. Jeg veed fra mig